

TUEN TARPEEN TUNNISTAMINEN

LUKEMISEN JA KIRJOITTAMISEN YKSILÖARVIOINTI TOINEN LUOKKA – TALVI

Esitysohjeet ja kirjaamislomake opettajalle

ARVIOINNIN YLEISIÄ PERIAATTEITA

- ▶ Tutustu ennen tehtävien esittämistä ohjeisiin ja materiaaliin sekä tarkista, että sinulla on kaikki arviointiin tarvittavat välineet käytössäsi.
- ▶ Huolehdi arviointitilanteen rauhallisuudesta ja että aikaa on varattu riittävästi.
- ▶ Ryhmässä olevien lasten taitoerot luku- ja kirjoitustaidossa voivat vaihdella paljon. Osalle lapsista tehtävät voivat olla helppoja ja toisille haasteellisia. Tehtävien alussa lapsille kerrotaankin, että kaikkea ei tarvitse vielä osata. Kannusta heitä silti yrittämään parhaansa.
- ▶ Muista kertoa tilanteen alussa, mitä tulee tapahtumaan.
- ▶ Tee tehtävät ohjeiden mukaan ja annetussa järjestyksessä.
- ▶ Älä anna vihjeitä oikeista vastauksista.

Lapsen henkilötietoja sisältäviä lomakkeita tulee säilyttää huolellisesti henkilötietolain edellyttämällä tavalla.

Ohjeita yksilöarviointiin:

Huolehdi, että voitte tehdä tehtäviä rauhallisessa paikassa ilman keskeytyksiä ja taustääniä.

Kannusta lasta keskittymään tehtäviin. Jos keskittyminen ei onnistu, harkitse tehtävien tekemistä toisella kertaa.

Anna lapselle aikaa miettiä vastausta.

Anna neutraalia palautetta (esim. Oletko valmis, hyvä, mennään eteenpäin).

Lapsen spontaanit korjaukset hyväksytään.

Arvioinnin suorittaminen ja kesto:

Yksilöarviointi tehdään tarvittaessa ryhmäarvioinnin jälkeen. Arviointihetki kestää noin 5-7 min yhtä lasta kohden.

Tarvittavat välineet:

Lapsella: lukemisen yksilömateriaali (=sanalista ja teksti).

Opettajalla: nämä esitysohjeet (toimivat samalla myös kirjaamislomakkeena) sekä sekuntikello. Sivusta 2 ja 3 otetaan tarvittava määrä kopioita lasten lukumäärän mukaan.

PISTEITYSOHJEET

Jokaisesta oikein luetusta sanasta ja itse oikeaksi korjatusta sanasta annetaan yksi piste. Tehtävän kokonaispistemäärä lasketaan vähentämällä kaikista luetuista sanoista väärin luetut sanat.

1. MERKITYKSETTÖMIEN SANOJEN LUKEMINEN (LUKUNOPEUS JA -TARKKUUS)

Lue näitä keksittyjä tavuja ja sanoja ääneen. Lue niin nopeasti ja tarkasti kuin osaat. Sanon sinulle, kun voit lopettaa. Aloita tästä ja lue lista alas asti (näytä sormella suunta alaspäin). Lue sitten heti seuraava lista (näytä) ja sen jälkeen seuraava (näytä). Jos et osaa lukea jotain sanaa, jätä se väliin ja jatka eteenpäin. Jos teet virheen, korjaa se. Voit seurata sanoja sormella, jos haluat. Oletko valmis? Voit aloittaa nyt (laita paperi lapsen eteen ja aloita ajanotto).

Ota sekuntikellolla aikaa 60 sekunnin ajan ja ajan umpeuduttua pyydä lasta lopettamaan. Älä korjaa virheitä äläkä keskeytä tai kommentoi lukemista tehtävän aikana. Jos lapsi jää miettimään yksittäistä sanaa (yli 3 s ajaksi), kehota yrittämään seuraavaa. Spontaanit korjaukset hyväksytään oikeiksi.

Lukemisen aikana merkitse merkinnät -sarakeeseen:

- Väliin jätetyt sanat viivalla (–).
- Väärin luetut sanat väärinmerkillä (✓) ja kirjaa väärä sana (esim. ”yity” yitty-sanan tilalla).
- Ajan umpeuduttua merkitse viimeinen luettu sana hakasulkeella (]). Jos lapsi pääsee loppuun asti, merkitse ylös lopetusaika.

	epäsana	merkinnät		epäsana	merkinnät		epäsana	merkinnät
1	os		31	viike		61	tylinä	
2	ry		32	toida		62	ömpära	
3	la		33	ruovo		63	ummuton	
4	om		34	eelto		64	ohteena	
5	nee		35	yitty		65	juratsa	
6	sou		36	ointi		66	jolkala	
7	aal		37	kippe		67	miilera	
8	uin		38	juspa		68	nirukas	
9	jup		39	pölve		69	oiskare	
10	tös		40	enkke		70	eistalli	
11	ont		41	yrttä		71	aksonttu	
12	ark		42	tyrppy		72	teejaro	
13	tään		43	pohdat		73	hoppilus	
14	rois		44	tarses		74	kyttynen	
15	pyrs		45	yimmel		75	eljakko	
16	tulp		46	kistaa		76	muisala	
17	ive		47	silkaa		77	äämetys	
18	öli		48	vyystö		78	kolpatu	
19	iko		49	taarme		79	vekaasi	
20	vysy		50	raitso		80	mellikas	
21	asto		51	miisus		81	juuvikko	
22	etus		52	täikky		82	tormokko	
23	eman		53	kiirtyy		83	syymyinen	
24	imot		54	marous		84	horvehdus	
25	jonu		55	vyrski		85	noittamo	
26	töra		56	korttaa		86	jesennus	
27	jeki		57	sengaus		87	hornustaa	
28	rives		58	veiraus		88	syrkkelö	
29	nepos		59	etava		89	joiksetin	
30	sitaa		60	pusema		90	meispautus	

Pisteitys: Jokaisesta oikein luetusta sanasta ja itse oikeaksi korjatusta sanasta annetaan yksi piste.

kaikki sanat _____ - väliin jätetyt _____ - väärin luetut _____ = oikein luetut _____ p/90p

2. TEKSTIN LUKEMINEN

Lue minulle tätä tarinaa. Lue niin nopeasti ja tarkasti kuin osaat. Sanon sinulle, kun voit lopettaa. Aloita tästä otsikosta (näytä otsikko ja aloita ajanotto lapsen aloittaessa). Ota sekuntikellolla aikaa 90 sekuntia ja ajan umpeuduttua pyydä lasta lopettamaan. Älä korjaa virheitä tai keskeytä lukemista. Lukemisen aikana merkitse:

- Merkitse viimeinen luettu sana 90 s kohdalla] -merkillä.
- Väärin luetut sanat: alleviivaa.
- Väliin jääneet sanat: merkitse sulkeisiin väliin (eli lukematta) jätetyt sanat.
- Jos lapsi palaa takaisinpäin, vedä nuoli lähtösanansta siihen sanaan, johon lapsi palaa.
- Jos lapsi luki tekstin loppuun ennen 90 s aikarajaa, merkitse lopetusaika ylös.

Kissa	1
Kissoja on ollut ihmisten lemmikkinä tuhansien vuosien ajan. Kissat ovat olleet tarpeellisia, koska ne ovat pyydystäneet hiiriä ja rottia. Kissojen turkissa voi olla monenlaisia värejä ja kuvioita. Turkki voi olla myös raidallinen, täplikäs tai laikukas. Erilaisille väreille ja kuvioille on olemassa omat nimityksensä.	11 21 32 42 44
Hajuaisti on kissalle hyvin tärkeä. Se tunnistaa toiset kissat ja ihmiset hajun perusteella. Se myös jättää omaa hajuaan muiden kissojen haisteltavaksi. Viikset taas toimivat kissan tuntoeliminä. Niiden avulla se tunnustelee reittiään pimeässä. Kissa näkee yöllä paljon paremmin kuin ihminen. Se saalistaa luonnostaan öisin ja nukkuu päivisin. Öisin kissan vaarana on vain liikenne ja muut petoeläimet. Turvallisinta kissalle on, ettei se ulkoile omin päin. Kissaakin voi ulkoiluttaa valjaissa kuten koiraa. Silloin se pääsee ulkoilmaan turvallisesti. Kissa on tyytyväinen elämäänsä sisällä, jos se tottuu siihen pienestä pitäen. Sisällä se tarvitsee tarpeeksi tekemistä. Sille voi hankkia erilaisia leikkikaluja ja järjestää paikkoja kiipeilyyn. Kerrostalossa kissa voi katsella parvekkeelta tai ikkunalta ympäristön tapahtumia. Raapiminen on myös kissoille luontaista toimintaa. Sillä tavoin se merkitsee elinpiirinsä ja teroittaa kynsiään.	54 64 73 82 92 103 114 123 134 143 151 160 166
Vaikka kissat ovat itsenäisiä, ne tarvitsevat paljon hoitoa. Turkkia kammataan ja harjataan. Kissa haluaa myös itse pitää itsensä puhtaana, ja se käyttää paljon aikaa turkkinsa nuolemiseen. Kissa oppii turkkinsa puhdistamisen jo pentuna. Kissalle tarjotaan monipuolista ruokaa. Helpointa on ostaa laadukasta kissanruokaa kaupasta. Lisäksi kissalle voi antaa välillä vaikkapa jauhelihaa, kanaa tai kalaa. Kuivaruokaa voi olla kupissa koko ajan tarjolla. Näin se voi käydä syömässä silloin, kun on nälkäinen. Kissa on itsenäinen eläin, joka päättää itse, mitä haluaa tehdä. Se valitsee itse, kenen kanssa haluaa seurustella. Kissa on kuitenkin utelias ja haluaa osallistua ympäristön tapahtumiin.	175 185 195 203 213 223 235 247 257 260

Pisteitys: Jokaisesta oikein luetusta sanasta ja itse oikeaksi korjatusta sanasta annetaan yksi piste.
 kaikki sanat _____ - väliin jätetyt _____ - väärin luetut _____ = oikein luetut _____ p/260p